

<p style="text-align: center;">UMA PIDO, 28. MAI 2016 INDSIKURMUN LAULÕ SÕNA' VÕRO KEELLEN</p> <p>Tan omma' neländä Uma Pido laulõ sõna' võro keelen ja naidõ seletävä' tõlkõ' eesti kiilde. Laulu' omma' saman järjekõrran nigu kuurõ noodivihun.</p> <p>Võrokeelitside laulõ kiil om esi laulõn tõistmuudu tuuperäst, et egän tekstin om tahetu alalõ hoita tuu kandi kiilt, kost tekst vai tollõ autor peri om.</p>	<p style="text-align: center;">UMA PIDO, 28. MAI 2016 INTSIKURMUS LAULUDE SELETAVAD TÕLKED EESTI KEELDE</p> <p>Siin on kõigi neljanda Uma Pido laulude sõnad võru keeles ja nende seletavad tõlked eesti keelde. Laulud on samas järjekorras nagu kooride noodivihikus.</p> <p>Võrukeelsete laulude keel on lauluti erinev seetõttu, et igas tekstis on püütud hoida alles selle kandi keelt, kust tekst või selle autor pärit on.</p>
<p>Puu' kasussõ' korgõs <i>Muusiga ja sõna' Aapo Ilves</i></p> <p>Mõtsast mi olõmi tulnu, suurõ' ja väikuksõ' puu'. Mõtsas mi olõmi jäänü', tävveste kimmäs om tuu.</p> <p>Puu' kasussõ' korgõs umbõlõ aiglasõlt, hää, ku tukõ nä löüdvä' tuu jaos ka inemeselt.</p> <p>Puu' kasussõ' korgõs umbõlõ aiglasõlt.</p> <p>Puu' kasussõ' korgõs, raotu mõtsa om tii. Inemesel om kipõ, puiõl om aigu viil.</p> <p>Tulõ tuud hoolõga märki, võtat ku kirve ja sae. Elo om hukan, ku puiõ takast joht mõtsa ei kae.</p> <p>Puu' kasussõ' korgõs umbõlõ aiglasõlt.</p> <p>Ossa' ja ladva' ja juurõ', käe' ja jala' ja pää... Ommava mõtsa' ku suurõ', väikus joht maailm ei jää.</p> <p>Mõtsast mi olõmi tulnu, inemese' ja puu'. Mõtsas mi olõmi jäänü', tävveste kimmäs om tuu.</p> <p>Puu' kasussõ' korgõs umbõlõ aiglasõlt.</p>	<p>Puud kasvavad kõrgeks <i>Muusika ja sõnad Aapo Ilves</i></p> <p>Metsast me oleme tulnud, suured ja väikesed puud. Metsaks me oleme jäänud, täiesti kindel on see.</p> <p>Puud kasvavad kõrgeks väga aeglaselt, hea, kui tuge nad leiavad velle jaoks ka inimeselt.</p> <p>Puud kasvavad kõrgeks väga aeglaselt.</p> <p>Puud kasvavad kõrgeks raiitud metsa on tee. Inimesel on kiire, puudel on aega veel.</p> <p>Tuleb seda hoolega mõtõlda, võtad kui kirve ja sae. Elu on hukas, kui puude tagant üldse metsa ei kae.</p> <p>Puud kasvavad kõrgeks väga aeglaselt.</p> <p>Oksad ja ladvad ja juured, käed ja jalad ja pea... Kui metsad on suured, väikseks sugugi maailm ei jää.</p> <p>Metsast me oleme tulnud, inimesed ja puud. Metsaks me oleme jäänud, täiesti kindel on see.</p> <p>Puud kasvavad kõrgeks väga aeglaselt.</p>

<p>Kuionu puu <i>Muusiga Jan Rahman ja Aapo Ilves</i> <i>Sõna' Jan Rahman</i></p> <p>Suur kuionu kuus sais Peräniidü veereh mõtsah. Suur kuionu kuus suuri mäki otsah.</p> <p>Tõnõ suur kuionu kuus sais Leoniidü veereh mõtsah. Tõnõ suur kuionu kuus niisamatõ mäki otsah.</p> <p>Kolmas suur kuus, suurõ' kuionu' puu'. Suur kuionu kuus mädänes kunnasuuh.</p>	<p>Kuivanud puu <i>Muusika Jan Rahman, Aapo Ilves</i> <i>Sõnad Jan Rahman</i></p> <p>Suur kuivanud kuusk seisab Peräniidü ääres metsas. Suur kuivanud kuusk suurte mägede otsas.</p> <p>Teine suur kuivanud kuusk seisab Leoniidu ääres metsas. Teine suur kuivanud kuusk niisamuti mägede otsas.</p> <p>Kolmas suur kuusk, suured kuivanud puud. Suur kuivanud kuusk mädaneb konnasooos.</p>
<p>Mõtsakodo <i>Muusiga ja sõna' Urmas Kalla</i></p> <p>Kotost tulli, saiõ mõtsa, kos es paistu' viirt, ei otsa.</p> <p>Mõts ai pääle uma' mõttõ', mätäs uma' märgotusõ'.</p> <p>Kel om kodo, tuu mõist kaia', ärä' tunda', arvo saia':</p> <p>Mõts om korgõ kodokõnõ, mitma valla majakõnõ.</p> <p>Tüve' kogonõsõ' saan' as, latvo pääle tukõ taav' as.</p> <p>Küländ sai säääl külän oltus, kumardõdus, kodo tultus.</p> <p>Mõtsa mõttõ' ütän tõie, tervet ello tõistõ näie.</p> <p>Kodo om meil mõtsast kor' at, elämine mõtsast eihet.</p> <p>Kokos' uma kodokõnõ, mõõdu perrä majakõnõ.</p> <p>Mõts om majan kokko võetu', pal' gen, lavvõn üles koetu'.</p> <p>Putus kätte, putus silmä, nõvvu anman ilmast ilma.</p> <p>Kas om kinä pääle kaia', vai om armas ahjo aia'.</p> <p>Kooni' elät ja piät hoolõ, suits lätt üles taiva poolõ.</p>	<p>Metsakodu <i>Muusika ja sõnad Urmas Kalla</i></p> <p>Kodust tulin, sain metsa, kus ei paistnud äärt, ei otsa.</p> <p>Mets ajas peale omad mõtted, mätäs omad arutused.</p> <p>Kel on kodu, see oskab vaadata, ära tunda, aru saada.</p> <p>Mets on kõrge kodukene, mitme valla majakene.</p> <p>Tüved kogunevad seinaks, latvade peale toetub taevas.</p> <p>Küllalt sai seal külas oldud, kummardatud, koju tuldud.</p> <p>Metsa mõtted kaasa tõin, tervet elu teisiti nägin.</p> <p>Kodu on meil metsast korjatud, elamine metsast ehitatud.</p> <p>Hubane oma kodukene, mõõdu järgi majakene.</p> <p>Mets on majas kokku võetud, palkides, laudades üles laotud.</p> <p>Puutub kätte, puutub silma, nõu andmas ilmast ilma.</p> <p>Kas on kena peale vaadata, või on armas ahju ajada.</p> <p>Kuni elad ja pead hoolt, suits läheb üles taeva poole.</p>

<p>Varjuliidsi puiõ all <i>Muusiga Alo Ritsing, sõna' Artur Adson</i></p> <p>Varjuliidsi puiõ all, varjuliidsi puiõ all piät olõma mi maja, muud ei olõ' vaja.</p> <p>Varjuliidsi puiõ all, suuri, paksõ puiõ all tahami iks astu mi, kats vallalastut.</p> <p>Varjuliidsi puiõ all, umatsidõ puiõ all kaet sa mino poolõ, rühi ma su poolõ.</p> <p>Varjuliidsi puiõ all, põlitsidõ puiõ all egä aasta vahtsõst sünnümi iks latsõs.</p> <p>Varjuliidsi puiõ all, vägevide puiõ all saami esi vägeviss igävikku nägeviss.</p>	<p>Varjuliste puude all <i>Muusika Alo Ritsing, sõnad Artur Adson</i></p> <p>Varjuliste puude all, varjuliste puude all peab olema me maja, muud ei ole vaja.</p> <p>Varjuliste puude all, suurte jämedate puude all tahame ikka astuda me, kaks lahti lastut.</p> <p>Varjuliste puude all, omaste puude all vaatad sa mu poole rühin ma su poole.</p> <p>Varjuliste puude all, põliste puude all igal aastal uuesti sünnime ikka lasteks.</p> <p>Varjuliste puude all, vägevate puude all saame ise vägevateks igävikku nägevateks.</p>
<p>Mõtõ' Võromaast <i>Muusiga ja sõna' Urmas Kalla</i></p> <p>Mõtõ' lindas meeluskellen üle laja Võromaa: kokko võtta', ütte haarda' kuis sa timä vaimu saat?</p> <p>Koiva konnu', Piusa palo', Võhandu ja Peipsi järv, mäe' ja oro', pühä' salo', eloviie hal'as värm.</p> <p>Põlva põh'an, Võro lõunan, Rāpinā ja Hauka liin, külā', alõva' ja talo'; üts ei olõ' tõsõl iin. Ilo tulõ Indsikurmust, Kanepi puult koori hõik; lõõdsapill ja kandlõ helü – ütte kokko kostva' kõik.</p> <p>Egān külān uma kõnõ', egāl talol esi' taar; tuu meil periselt om perit, sääļ om sisen ikk ja naer. Pārlijõõst ei olõ' saadu' viimāst pārlit viiā' viil. Kooni' maa hoit umma väke, pūsüs huul ja pūsüs kiil.</p> <p>Võrokõsõ' liinast, laanõst – vana', vahtsõ', vägevä': saistagõ' sõs üten üles, nii et kõik meid nägevä'! Käänge' pääd ja kaegõ' pääle vastatsikku kõrraga, et ti silmist võissi nätä' esi'hinnāst Võromaa!</p>	<p>Mõte Võromaast <i>Muusika ja sõnad Urmas Kalla</i></p> <p>Mõte lendab meenutades üle laia Võromaa: kokku võtta, ühte haarata kuidas sa tema vaimu saad?</p> <p>Koiva jõeäärsed heinamaad, Piusa palud, Võhandu ja Peipsi järv, mäed ja orud, pühad salud, eluviisi haljas värv.</p> <p>Põlva põhjas, Võru lõunas, Rāpina ja Hauka linn, külā, alevid ja talud; üks ei ole teisel ees. Ilo tuleb Intsikurmust, Kanepi poolt koori hõige; lõõtspil ja kandle hääļ – ühte kokku kostavad kõik.</p> <p>Igas külās oma kõnepruuk, igal talul ise kali; see meil päriselt on päritud, seal on sees nutt ja naer. Pārlijõõst ei ole saadud viimast pārlit viia veel. Kuni maa hoiab oma väge, pūsib hool ja pūsib keel.</p> <p>Võrokese linnast, laanest – vanad, uued, vägevad: tõuske siis kõik koos püsti, nii et kõik meid näevad! Keerake pead ja vaadake otsa vastastikku kõrraga, et te silmist võiks näha iseennast Võromaa!</p>
<p>Võromaa laulu' <i>Muusiga Priit Pajusaar, sõna' Aapo Ilves</i></p> <p>Kaegõ perrā, ku illos om tan ellā': Võromaa, mi mõtsu, mākiga.</p>	<p>Võrumaa laulud <i>Muusika Priit Pajusaar, sõnad Aapo Ilves</i></p> <p>Vaadake järele, kui ilus on siin elada: Võrumaa, me metsade, mägedega.</p>

<p>Veere pääl, olla' tan om hää! Uma kiil ja midägi om viil...</p> <p>Haanimehe' veivä' lubjakivve, kavvõlt tervüsi tõi kõnõtraat, sepä mant sait hobõsõlõ ravva'. Elo paistu illos, ütäl' taat.</p> <p>Täämbätselgi pääväl ärä' tsiuna'. Munamäe pääl valvas korgõ torn. Ilmasamba muudu säetü kaema: võro laulõ alalõ kas om?</p> <p>Varjuliidsi puiõ ala saisma alal viil om jäänü vana sann. Tsirgu' tsiidsitäse' üle taiva: võro laulu' omma' olõman!</p> <p>Kiäki kõva helüga ei ikõ' - kuigimuudu õks jo läbi saat! Veere pääl om hoitu võro väke, valvatu ja kaitstu Eestimaad.</p>	<p>Ääre peal, olla siin on hea! Oma keel ja midagi on veel...</p> <p>Haanjamehed viisid lubjakive, kaugelt tervisi tõi telefon, sepa juurest said hobusele rauad. Elu paistis ilus, ütles taat.</p> <p>Tänaselgi päeval ära siuna. Munamäe peal valvab kõrge torn. Ilmasamba moodi seatud vaatama: võru laule alles kas veel on?</p> <p>Varjuliste puude alla seisma alles on jäänud vana saun. Linnud sidistavad üle taeva: võru laulud on olemas!</p> <p>Keegi kõva häälega ei nuta/kurda - kuidagi ju ikka läbi/hakkama saad! Ääre peal on hoitud võru väge, valvatud ja kaitstud Eestimaad.</p>
<p>Kodassõ pesä <i>Muusiga Aapo Ilves</i> <i>Sõna' Aapo Ilves ja Jan Rahman</i></p> <p>Pedäjä otsan om kodassõ pesä, ilosa ilma tei taivanõ esä, vai kiäki tõõnõ, vai esi tä tull', ma' olõ õnnõlik, ma' olõ ull.</p> <p>Kodassõ pesä om pedäjä pääl, kinäste päiv paistab kätte täl säääl. Kavvõlõ nätä' om kodassõ ilm, ikõ' vai naara', et likõ om silm.</p>	<p>Kotka pesa <i>Muusika Aapo Ilves</i> <i>Sõnad Aapo Ilves ja Jan Rahman</i></p> <p>Männi otsas on kotka pesa, ilusa ilma tegi taevane isa, või keegi teine, või ise ta tuli, ma olen õnnelik, ma olen rumal.</p> <p>Kotka pesa on männi peal, kenasti päike paistab kätte talle seal. Kaugele näha on kotkal ilm, nuta või naera, et märg on silm.</p>
<p>Mis om suurõ järve takan? <i>Muusiga ja sõna' Jan Rahman</i></p> <p>Mis om suurõ järve takan, pikä-laja järve takan, kimmä kalajärve takan, järve takan maa.</p> <p>Mis om tollõ maa takan, järveveere talu takan, vilä, kapsta, haina takan, talü takan mõts.</p> <p>Mis om tollõ mõtsa takan, pedäjide, kõivõ takan, korgõ kuusistigu takan, mõtsa takan suu.</p>	<p>Mis on suure järve taga? <i>Muusika ja sõnad Jan Rahman</i></p> <p>Mis on suure järve taga, pika-laia järve taga, kindla kalajärve taga, järve taga maa.</p> <p>Mis on selle maa taga, järveääre talu taga, vilja, kapsa, heina taga, talü taga mets.</p> <p>Mis on selle metsa taga, mändide, kaskede taga, kõrge kuusistiku taga, metsa taga soo.</p>

<p>Läämi sinnä järve taade, järveveere talu taade, korgõ kuusõmõtsa taade, kos om matal suu.</p> <p>Sääl saa pito, sääl saa pulma, pilli mängi, tandsu lüvvä, sääl saa valgõt saia süvvä, kooni tulõ üü.</p>	<p>Lähme sinna järve taha, järveääre talu taha, kõrge kuusemetsa taha, kus on madal soo.</p> <p>Seal saa pidu, seal saab pulma, pilli mängida, tantsu lüüa, seal saab valget saia süüa, kuni tuleb öö.</p>
<p>Protõstiirmisõ laul <i>Muusiga Erki Meister, sõna' Aapo Ilves</i></p> <p>Postkontor kinni' pantu ja aoleht kah käü-ei' ja poodi mant om kaonu tuu Vello, kiä tan jõi.</p> <p>Tuu arvada' om tollõ, et müüjä Suumõ läts'. Läts' kõrras, a no kõnõldas, täl niigrega om lats.</p> <p>Vai jummal! Värgi' tulõ tetä' kõrda! Elo tulõ tetä' kõrda!</p> <p>Ja koolitarõst müüdä ku kõnni, pelgä tuud, et tarõ satas sälgä ku tormi murrõt puu.</p> <p>Ja Treffnerihe latsõ' om opma püvvetü ja tarõ katõ õuro iist om maaha müvvetü.</p> <p>Vai jummal! Mille mi' ei saa' rahun ellä' umal maal? Ja no mille iist jälki koton olõ-õi miist? Värgi' tulõ tetä' kõrda! Elo tulõ tetä' kõrda!</p> <p>Ku tiiäs, mis saa mäkist? No arvada, et naa' võtt kiäki lakja käksi, ku mõtsa', jõõ' ja suu' kõik lüvväs kilekotti ja tsillukõsõ raha iist siist ullõ püvvetäs.</p> <p>Vai jummal! Mille mi' ei saa' rahun ellä' umal maal? Ja no mille iist jälki koton olõ-õi miist? Värgi' tulõ tetä' kõrda! Elo tulõ tetä' kõrda! Ja ku kõrda tuud ei saa', esi' läämi' Tuupääle luvvaga!</p>	<p>Protesteerimise laul <i>Muusika Erki Meister, sõnad Aapo Ilves</i></p> <p>Postkontor kinni pandud ja ajaleht ei käi ja poodi juurest kadunud See Vello, kes siin jõi.</p> <p>See arvata on sellepärast, et müüja Soome läks. Läks korraaks, aga nüüd räägitakse, et tal neegriga on laps.</p> <p>Oi jumal! Värgid tuleb teha korda! Elu tuleb teha korda!</p> <p>Ja koolitarest mööda kui kõnnin, kardan seda, et tare kukub selga kui tormi murtud puu.</p> <p>Ja Treffnerisse lapsed on õppima püütud ja tare kahe euro eest on maha müüdud.</p> <p>Oi jumal! Miks me ei saa rahus elada omal maal? Ja no mille eest jälle kodus ei ole meest? Värgid tuleb teha korda! Elu tuleb teha korda!</p> <p>Kui teaks, mis saab mägedest? No arvata, et need võtab keegi laiali tassida, kui metsad, jõed ja sood kõik topitakse kilekotti ja tillukese raha eest siit lolle püütakse.</p> <p>Oi jumal! Miks me ei saa rahus elada omal maal? Ja no mille eest jälle kodus ei ole meest? Värgid tuleb teha korda! Elu tuleb teha korda! Ja kui korda seda ei saa, ise läheme Toompeale luuaga!</p>

<p>Om laul <i>Muusiga ja sõna' Mari Kalkun</i></p> <p>Om laul, miä ütte pand, kõik kõüt ja andis and. Ei lahuta mi miilt, saass kõrvalõ astu tiilt.</p> <p>Läämi läbi hirremõtsa, läämi läbi mar'amõtsa, kaema, miä sääi. Illo ilman pall'o om, su seen ku tähti taivan om, näta' sa saat, kullõlda' saat, kaia' sa saat.</p> <p>Om õdagunõ aig, päiv mõtsa taadõ sai, tsirk unõpesä tei, kõik murõ ära vei.</p> <p>Kõik lähäss nii ku piäss, aig as'a' kõrda siäss. Mõts helises ja ilm, und näta' om saan' mu silm.</p>	<p>On laul <i>Muusika ja sõnad Mari Kalkun</i></p> <p>On laul, mis kokku seob, kõik kõidab ja andeks annab. Ei lahuta me meelt, saaks kõrvale astu teelt.</p> <p>Lähme läbi palgimetsa, lähme läbi marjametsa, vaatama, mis seal... Ilu ilmas palju on, su sees kui tähti taevas on, näha sa saad, kuulda saad, vaadata saad.</p> <p>On õhtune aeg, päev metsa taha sai, lind unepesa tegi, kõik mure ära viis.</p> <p>Et kõik lähöks nii kui peab, aeg asjad korda seaks, mets heliseb ja ilm, und näha on saanud mu silm.</p>
<p>Mõtsaelo <i>Muusiga Piret Rips-Laul, sõna' Contra</i></p> <p>Kotost vällä saa, lää õkva hulkma mõtsa. Kellä jätä ussõ taadõ nagla otsa. Mõts ei olõ' kotus, kos piäs kaema kellä. Ah, ku saassi, ah, ku saassi mõtsan ellä'!</p> <p>Ku ma olõ, ku ma olõ jõudnu mõtsa, õkva lää ja roni korgõ kuusõ otsa. Ilmangi ei tahassi säält alla tulla'. Ah, ku saassi, ah, ku saassi mõtsan ellä'!</p> <p>Ku ma olõ, ku ma olõ jõudnu mõtsa, istu nigu tugituuli kannu otsa. Ütski jõud ei aja' minno mõtsast vällä. Ah, ku saassi, ah, ku saassi mõtsan ellä'!</p>	<p>Metsaelu <i>Muusika Piret Rips-Laul, sõnad Contra</i></p> <p>Kodust välja saan, lähen otse hulkuma metsa. Kella jätan ukse taha naela otsa. Mets ei ole koht, kus peaks vaatama kella. Ah, kui saaks, ah, kui saaks metsas elada!</p> <p>Kui ma olen, kui ma olen jõudnud metsa, kohe lähen ja ronin kõrge kuuse otsa. Ilmaski ei tahaks sealt alla tulla. Ah, kui saaks, ah, kui saaks metsas elada!</p> <p>Kui ma olen, kui ma olen jõudnud metsa, istun nagu tugitooli kännu otsa. Ükski jõud ei aja mind metsast välja. Ah, kui saaks, ah, kui saaks metsas elada!</p>

<p>A kuis ma saassi, kuis ma saassi mõtsan ellä', ku ei olõ' sünnü perrä mõtsaelläi? Ku ka üüse sängün pruugi valgõt linna, hummogu või ummõtõgi mõtsa minnä'!</p>	<p>Aga kuidas ma saaksin, kuidas ma saaksin metsas elada, kui ei ole sünnilt metsaloom? Kui ma öösel voodis kasutan valget lina, hommikul voin ometigi metsa minna!</p>
<p>Kosmos <i>Muusiga ja sõna' Aapo Ilves</i></p> <p>Tütrik läts' tõõsõlõ planeedile, läts' marslasõlõ mehele. Läts' tõõsõlõ planeedile, läts' marslasõlõ naasõs.</p> <p>Jee! A ku om kosmos, no sõs om kosmos ja tollõ vasta ei kuigi saa!</p> <p>Sääl saa ringi aia' uufuga, ku kavvõlõ om jätet maa ja voolikust saa hengädä' ja saia süvväs tuubist.</p>	<p>Kosmos <i>Muusika ja sõnad Aapo Ilves</i></p> <p>Tüdruk läks teisele planeedile, läks marslasele mehele. Läks teisele planeedile, läks marslasele naiseks.</p> <p>Jee! Aga kui on kosmos, no siis on kosmos ja selle vastu ei saa kuidagi!</p> <p>Seal saab ringi sõita ufoga, kui kaugele on jätetud maa ja voolikust saab hingata ja saia süüakse tuubist.</p>
<p>Kikkasiin <i>Muusiga Mari Kalkun</i> <i>Sõna' Kadri Ann Madismäe</i></p> <p>Ku ma ütškõrd mõtsa karksi, seenile ja marjolõ, seene' õkva pakku lätsi' samblõ ala varjolõ.</p> <p>Kuulõ', kulla kikkasiin, minoga sa nii ei tii! Kätte saa su nii vai nii - seenesoosti sinost tii!</p> <p><i>Uma Pido kõrraldajidõ puult manopant hõikmisõ'</i> <i>laulun:</i> Kuusõsiin, kõosiin, karvasiin, kärbläsesiin! Makõsiin, mustsiin, tatt, miä tatt!</p>	<p>Kukeseen <i>Muusika Mari Kalkun</i> <i>Sõnad Kadri Ann Madismäe</i></p> <p>Kui ma ükskord metsa kargasin seenele ja marjule, seened kohe pakku läksid sambla alla varjule.</p> <p>Kuule, kulla kukeseen, minuga sa nii ei tee! Kätte saan su nii või teisiti – seenesousti sinust teen!</p> <p><i>Uma Pido korraldajate poolt juurde pandud hiiüded</i> <i>laulus:</i> Kuuseriisikas, kaseriisikas, karvane riisikas, kärbseseen! Pilvik, tõmmuriisikas, puravik, mis puravik!</p>
<p>Lõvijaht <i>Esi variantsen üleilma tunnõt latsimäng</i></p> <p><i>Muusiga Tuulikki Bartosik</i> <i>Võrokiilse sõna' Mariko Faster, Tuulikki Bartosik</i></p> <p>Olõ lõvijahimiis, täämbä lähä jahti ja ma ei pelgä' kedägi, lõvi jääs minno vahtma!</p>	<p>Lõvijaht <i>Erinevates variantides üle maailma tuntud</i> <i>lastemäng</i> <i>Muusika Tuulikki Bartosik</i> <i>Võrokeelsed sõnad Mariko Faster, Tuulikki Bartosik</i></p> <p>Olen lõvijahimees, täna lähen jahti ja ma ei karda kedagi, lõvi jääb mind vahtima!</p>

<p>Ohoh, miä taa viil om? Taa om tsungli, peris tsungli! Peris, mõtsik tsungli! Ei saa' üle, ei saa' alt, ei saa' ümbre. Ahh, ma rao läbi! Tsahh tsahh tsahh tsahh.</p> <p>Ohoh, miä taa viil om? Taa om suu, suur suu. Sükäv likõ suu. Ei saa' üle, ei saa' alt, ei saa' ümbre. Ahh, ma lähä päält! Lirts lirts lirts lirts.</p> <p>Ohoh, miä taa viil om? Taa om jõgi, külm jõgi! Külm lagja jõgi! Ei saa' üle, ei saa' alt, ei saa' ümbre. Ahh, ma lähä silla päält! Tramp tramp tramp tramp.</p> <p>Olõ lõvijahimiis, täambä lähä jahti ja ma ei pelgä' kedägi, lõvilõ tii trahvi ka!</p> <p>Ohoh, miä taa viil om? Taa om mägi, korgõ mägi! Mäe seen om kuup. Ei saa' üle, ei saa' alt, ei saa' ümbre. Ahh ma lähä sisse! Kooba seen om pümme, oi oi oi, ku pümme.</p> <p>Ohoh, miä taa viil om? Määneki suur elläi, pehme, karvanõ, silmä' helkvä'...</p> <p>Appi, lõvi! Pakõmi ruttu kodo är'! Tramp tramp tramp tramp... Lirts lirts lirts lirts... Tsahh tsahh tsahh tsahh...</p> <p>Huh, uss om kinni'!</p>	<p>Ohoh, mis see veel on? See on džungel, päris džungel! Päris, metsik džungel! Ei saa üle, ei saa alt, ei saa ümber. Ahh, ma raiun läbi! Tsahh tsahh tsahh tsahh.</p> <p>Ohoh, mis see veel on? See on soo, suur soo. Sügav märg soo. Ei saa üle, ei saa alt, ei saa ümber. Ahh, ma lähen pealt! Lirts lirts lirts lirts.</p> <p>Ohoh, mis see veel on? See on jõgi, külm jõgi! Külm lai jõgi! Ei saa üle, ei saa alt, ei saa ümber. Ahh, ma lähen silla pealt! Tramp tramp tramp tramp.</p> <p>Olen lõvijahimees, täna lähen jahti ja ma ei karda kedagi, lõvile teen trahvi ka!</p> <p>Ohoh, mis see veel on? See on mägi, kõrge mägi! Mäe sees on koobas. Ei saa üle, ei saa alt, ei saa ümber. Ahh, ma lähen sisse! Kooa sees on pime, oi oi oi, kui pime.</p> <p>Ohoh, mis see veel on? Mingi suur loom, pehme, karvane, silmad läigivad... Appi, lõvi! Põgeneme ruttu koju! Tramp tramp tramp tramp... Lirts lirts lirts lirts... Tsahh tsahh tsahh tsahh...</p> <p>Huh, uks on kinni!</p>
<p>Seenelaul <i>Muusiga ja sõna' Aapo Ilves</i></p> <p>Lätsi mõtsa, tuust, et tiidse, mõtsan kasus puravik. Tsillukõisi, naid ma es putu', võti inne jurakit.</p> <p>Koton keedi naist sõs suppi. Vai, näi võikit hallukit! Pelässi ku ilmalõppu umahindä alukit!</p> <p>Nüüd ma tiiä, kaiõ perrä, olõ tark ja meelen piä - puravik olõ-i tuu verrev, mil om' valgõ' täpi' pääl.</p>	<p>Seenelaul <i>Muusika ja sõnad Aapo Ilves</i></p> <p>Läksin metsa, sest, et teadsin, metsas kasvab puravik. Väikesi, neid ma ei puutunud, võtsin ainult jurakaid.</p> <p>Kodus keetsin neist siis suppi. Oi, nägin võikaid hallukaid! Pelgasin kui ilmalõppu omaenda alukaid!</p> <p>Nüüd ma tean, vaatasin järgi, olen tark ja meeles pean - puravik ei ole see punane, millel on valged täpid peal.</p>

<p>Lätsi sanna, tuust, et tiidse, sälän kasus puravik. Tsillukõisi, naid ma es putu' võti inne jurakit.</p>	<p>Läksin sauna, sest, et teadsin, seljas kasvab puravik. Väikesi, neid ma ei puutunud, võtsin ainult jurakaid.</p>
<p>Neio' põlgva' <i>rahvalik</i></p> <p>Eelä' õdagu ma lätsi hairussaa, hairussaa, hairussaa, valõrallallaa. küla laka otsa pääle tütrikke säääl otsima. Türigu' es võta' vasta, naksi' minno n' aagutama, koira kombõl haugutama: "Sul olõ-i säläh siidisärki, kaalah valgõt maneskit! Sul olõ-i jalah s'aksa saapit!" Lätsi kodo ikuga, panni kaabu lavva pääle, piibu kaabu veere pääle.</p>	<p>Neiud põlgavad <i>rahvalik</i></p> <p>Eile õhtul ma läksin hairussaa, hairussaa, hairussaa, valerallallaa. küla laka otsa peale tüdrukuid sealt otsima. Tüdrukud ei võtnud vastu, hakkasid mind näägutama, koera kombel haukuma: „Sul ei ole seljas siidisärki, kaelas valget maniskit! Sul ei ole jalas saksa saapaid!“ Läksin koju nutuga, panin kaabu laua peale, piibu kaabu ääre peale.</p>
<p>Ma olõ suhtõn maaga <i>Muusiga Erki Meister</i> <i>Sõna' Evar Saar</i></p> <p>Ma olõ suhtõn maaga. Vastamiilt olõti mullõ kõik, kiä ti tulõti taha' võtma! Võtma palki, paprõpuud, kütet. Hakõt, ku muud inämb võtta' ei olõ'. Paekivvi ja ruusa. Võtma villä, võtma toetuisi. Võtma puhkust, võtma päivä, võtma tsirgulaulu. Võtma nädälilõppu. Mõni sääd hinnäst maalõ valimisis, et võtta' vajaligu' helü'. Võtma helle, võtma toetust, võtma maaliini bussõst är' saisukotussõ'. Võtma telesaatlõ perismaalasi, eriti ehedit tüüpe. Võtma kirbulõ tahas tõnõkõrd naada'! Säändsit, kiä jätvä' lastu põdra maha', lõikasõ' är õnnõ kõgõ parõmba' lihatükü'. Säändsit, kiä poetasõ' mõtsavahetii viirde prügikottõ, kassipoigõ, kutsikit. A ma saa hindäst jaku. Mul õlõ-i tegeligult püssägi. Selle ma õiõndagi. Mis tähendäs, olõ' normaalnõ? Ma olõ-i' normaalnõ, ma olõ suhtõn maaga.</p>	<p>Ma olen suhtes maaga <i>Muusika Erki Meister</i> <i>Sõnad Evar Saar</i></p> <p>Ma olen suhtes maaga. Vastumeelt olete mulle kõik, kes te tulete siia võtma! Võtma palki, paberipuud, kütet. Haket, kui muud enam võtta ei ole. Paekivi ja kruusa. Võtma vilja, võtma toetusi. Võtma puhkust, võtma päikest, võtma linnulaulu. Võtma nädalalõppu. Mõni säeb ennast maale valimisteks, et võtta vajalikud hääled. Võtma hääli, võtma toetust, võtma maaliini bussidest ära seisukohad. Võtma telesaatesse pärismaalasi, eriti ehedaid tüüpe. Võtma kirbule tahaks teinekord hakata! Selliseid, kes jätavad lastud põdra maha, lõikavad ära ainult kõige paremad lihatükid. Selliseid, kes poetavad metsavahetee äärde prügikotte, kassipoegi, kutsikaid. Aga ma saan endast jagu. Mul ei ole tegelikult püssigi. Sellepärast ma õiendangi. Mis tähendab, ole normaalne? Ma ei ole normaalne, ma olen suhtes maaga.</p>
<p>Tilokõnõ naan'e <i>Muusiga ja sõna' Põlva kihlkunnast</i></p> <p>Ärä' sina võtku' pikkä naist, pikk ei painu' pingile!</p> <p>Parõmusõ, parõmusõ pihhaijaa, tuhhaijuti ralla!</p>	<p>Tillukene naine <i>Muusika ja sõnad Põlva kihelkonnast</i></p> <p>Ära sina võta pikka naist, pikk ei paindu pingile!</p> <p>Paremuse, paremuse pihhaijaa, tuhhaijuti ralla!</p>

<p>Võta' naan'e väikene, tsiasõra suurunõ!</p> <p>Võta' naan'e väikene, lambahanna laiunõ!</p> <p>Naan'e läts' mõtsa karja saatma, kattõ kastõhaina sisse.</p> <p>Sepä Piitre, sellikene, tii' mul raudnõ rehake!</p> <p>Rehitse' mino naan'e vällä, panõ aho otsalõ!</p>	<p>Võta naine väikene, seasõra suurune!</p> <p>Võta naine väikene, lambasaba laiune!</p> <p>Naine läks metsa karja saatma, kadus kasteheina sisse.</p> <p>Sepa Peeter, sellikene, tee mul raudne rehake!</p> <p>Rehitse minu naine väljä, pane ahju otsa peale!</p>
<p>Kiä nuu' naasõ' ommava'? <i>Muusiga Erki Meister</i> <i>Sõna' Aivar Piirisild, Kauksi Ülle, rahvaluulõ</i></p> <p>Murdu sõs kavvas pääliina jäänü seto tsurakõnõ pääd: Kiä nuu' naasõ' ommava'? Kiä nuu' naasõ' ommava'? Hairassoo, hairassoo...</p> <p>Hoi, poisikõsõ', hoi, ti mehejalakõsõ', andkõ hüvvä nõu: Kiä nuu' naasõ' ommava'? Kiä nuu' naasõ' kül' ommava'?</p>	<p>Kes need naised (sellised) on? <i>Muusika Erki Meister</i> <i>Sõnad Aivar Piirisild, Kauksi Ülle, rahvaluule</i></p> <p>Murdis siis kauaks pealinna jäänud seto poiss(mees) pead: Kes need naised (sellised) on? Kes need naised (sellised) on? Hairassoo, hairassoo...</p> <p>Hei, poisikesed, Hei, te mehejalakesed, Andke head nõu: Kes need naised on? Kes need naised küll on?</p>
<p>Tagamõtsa <i>Muusiga Aapo Ilves</i> <i>Sõna' Jan Rahman</i></p> <p>Hindä perrä hengäs külä, iin om mõts ja takan mõts. Mõnõst korstnast tossu tulõ, mõni satas maaha – müts!</p> <p>Suuri vanno puiõ var'on nigu kusikuklasõ', egälütel uma rada, inemise' müttäse'.</p> <p>Päiv tuu hummogu õks nõsõs, üüse tulõ vällä kuu, mii' ei tiia', midä mõtlõs külä kõgõ vanõmb puu.</p> <p>Mii' ei tiia' tuud, kiä tulõ, ammuki viil tuud, kiä lätt, mõnõ as'a Tagamõtsa targu hindä teedä' jätt.</p>	<p>Tagametsa <i>Muusika Aapo Ilves</i> <i>Sõnad Jan Rahman</i></p> <p>Omaette hingab külä, ees on mets ja taga mets. Mõnest korstnast tossu tuleb, mõni kukub maha – müts!</p> <p>Suuri vanade puude varjus nagu sipelgad, igäühel oma rada, inimesed müttavad.</p> <p>Päike see hommikul ikka tõuseb, öösel tuleb väljä kuu, me ei tea, mida mõtleb külä kõige vanem puu.</p> <p>Me ei tea seda, kes tuleb, ammugi veel seda, kes läheb, mõne asja Tagametsa targu enda teada jätab.</p>

<p>Leelo <i>Muusiga ja sõna' Aapo Ilves</i></p> <p>Kaien tagasi, kost mii' olõmõ tulnu? Kaien tagasi, kost mii' olõmõ ja kas ommava' kaonu uma' laulu'?</p> <p>Kelle mano maaha sadanu' nimä' tii pääl?</p> <p>Kaien tagasi, kost mii' olõmõ tulnu? Kaien tagasi, kost mii' olõmõ ja kas ommava' kaonu uma' laulu'?</p> <p>Kelle mano maaha sadanu' nimä' tii pääl? Ärä' häonü', vai iks kuigimuudu nimä' üles mi lövvä'?</p> <p>Kaien tagasi, kost mii' olõmõ tulnu? Kaien tagasi, kost mii' olõmõ ja ku ommava' löütü' uma' laulu', süämele sügäväle kaetu perrä, midä tetä? Arvada, et julgumi õks edesi laulda.</p> <p>Lövvä leelo! Lövvämi, lövvämi leelo! Lövvä leelo! Lövvämi, lövvämi leelo...</p>	<p>Leelo <i>Muusika ja sõnad Aapo Ilves</i></p> <p>Vaadates tagasi, kust me oleme tulnud? Vaadates tagasi, kust me oleme ja kas on kadunud oma laulud?</p> <p>Kelle juurde maha kukkunud nemad tee peal?</p> <p>Vaadates tagasi, kust me oleme tulnud? Vaadates tagasi, kust me oleme ja kas on kadunud oma laulud?</p> <p>Kelle juurde maha kukkunud nemad tee peal? Hävinud või ikka kuidagimoodi nemad üles me leiame?</p> <p>Vaadates tagasi, kust me oleme tulnud? Vaadates tagasi, kust me oleme ja kui on leitud oma laulud, südamesse sügavale vaadatud järgi, mida teha? Arvatavasti julgeme ikka edasi laulda.</p> <p>Leia leelo! Leiame, leiame leelo! Leia leelo! Leiame, leiame leelo...</p>
<p>Kas või karja kodu aia'? <i>Muusiga ja sõna' Urvastõ kihlkunnast</i></p> <p>Kuulõ', kulla kodoimä, hõle, hõle, kas või karja kodo aia'?</p> <p>Kas om valmis vaska juuk avvutõdu' lehmä aina'?</p> <p>Kui ei olõ' valmis vaska juuk, avvutõdu' lehmä aina', ma aja karja kaugõmballõ, ligi liina lepestiku, taga Tartu tammistiku, kos ei kuulõ' kikka hellü, tõistõ tarõ tõlva hellü.</p>	<p>Kas võib karja koju ajada? <i>Muusika ja sõnad Urvaste kihelkonnast</i></p> <p>Kuule, kulla koduema, hõle, hõle, kas võib karja koju ajada?</p> <p>Kas on valmis vasika jook hautatud lehma heinad?</p> <p>Kui ei ole valmis vasika jook, hautatud lehma heinad, ma ajan karja kaugemale, linna lepestiku lähedale, Tartu tammistiku taha, kus ei kuule kuke häält, teise talu kurika häält.</p>

<p>Murõt ei olõ' <i>Muusiga traditsionaal, Jaan Pulk</i> <i>Sõna' Jaan Pulk</i></p> <p>Meil murõt om veidü', meil murõt om veidü', meil murriid om veidü'. Piaaigu ei olõki näid.</p> <p>Ah et mis duurist ma mängi? E-mollist, imelik küll.</p> <p>Saksamaalt vannu luntõ saat' Ulbricht ja Rootsi jalgrattiid and', Ameerika niisäänest pulbrit, miä rahva kõik naarma pand'.</p> <p>Meil murõt om veidü', meil murõt om veidü', meil murriid om veidü'. Piaaigu ei olõki näid.</p> <p>Näe' kiäki jäl tiivirde lilli om veenü'. Ah, mis mi no noist. Iilä' käve meil kalaaauto, täambä vast tulõ Kanepi buss. Nii et midäs siin ülepeä hauku - tulõ olla' rõõmus ja kuss.</p> <p>Meil murõt om veidü', meil murõt om veidü', meil murriid om veidü'. Piaaigu ei olõki näid.</p> <p>Kae' tütrigu' ülikoolin. Kost näil tuu raha? A mulle ei putu'.</p> <p>Midä kostat, ku Kalev kõrd kodu jõud ja arru peri ja sellätüst nõud, kostkandist naa' sordsi' sa soetit, näid laudu ja palkõga nuumat nüüd.</p> <p>Ütle, et murõt ei olõ', meil murõt ei olõ', meil murriid ei olõ'. Tiiä-ei', kas tulõgi näid.</p> <p>Et löömi nüüd kõik labajala valssi, mis tuust, et tsipaksõ võlssi, tsipaksõ võlssi.</p>	<p>Muret ei ole <i>Muusika traditsionaal, Jaan Pulk</i> <i>Sõnad Jaan Pulk</i></p> <p>Meil muret on vähe, meil muret on vähe, meil muresid on vähe. Peaaegu ei olegi neid.</p> <p>Ah et mis duurist ma mängin? E-mollist, imelik küll.</p> <p>Saksamaalt vanu läkiläkisid saatis Ulbricht ja Rootsi jalgrattaid andis, Ameerika niisellist pulbrit, mis rahva kõik naerma pani.</p> <p>Meil muret on vähe, meil muret on vähe, meil muresid on vähe. Peaaegu ei olegi neid.</p> <p>Näe keegi jälle tee äärde lilli on viinud. Ah, mis me nüüd neist. Eile käis meil kalaauto, täna vist tuleb Kanepi buss. Nii et mida siin ülepea haukuda - tuleb olla rõõmus ja kuss.</p> <p>Meil muret on vähe, meil muret on vähe, meil muresid on vähe. Peaaegu ei olegi neid.</p> <p>Vaata, tüdrukud ülikoolis. Kust neil see raha? Aga ei ole minu asi.</p> <p>Mida kostad, kui Kalev kord koju jõuab ja aru pärib ja seletust nõuab, kustkandist need sortsid sa soetasid, neid laudade ja palkidega nuumad nüüd.</p> <p>Ütle, et muret ei ole, meil muret ei ole, meil muresid ei ole. Ei tea, kas tulebki neid.</p> <p>Et lööme nüüd kõik labajala valssi, mis sest, et natuke valesti, natuke valesti.</p>
<p>Tulõsõna' <i>Muusiga ja sõna' Leila Holts</i></p> <p>Pala' pala' tulõkõnõ, pala' pala'. Kütä' mino ahi lämmäs, ahi lämmäs, tarõ lämmäs, tarõ lämmäs, süä lämmäs, pala' pala'.</p>	<p>Tulesõnad <i>Muusika ja sõnad Leila Holts</i></p> <p>Põle põle tulekene, põle põle. Küta minu ahi soojaks, ahi soojaks, tuba soojaks, tuba soojaks, süda soojaks, põle põle.</p>